

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Tulostavoiteasiakirja 2023	1
1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1 Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	4
1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	8
1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen	9
1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	9
1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta	12
1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen.....	12
1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut.....	13
1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	14
1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	15
1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys.....	18
1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	20
2 Toiminnallinen tuloksellisuus.....	20
2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	20
3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	25
4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	25
5 Voimassaolo ja seuranta.....	26
5.1 Liite.....	26
6 Allekirjoitukset.....	27

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävästä kasvusta tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Vahvistetaan Kainuun elinvoimaa ja kasvua kestäväällä tavalla.

Kainuun ELY-keskus edistää yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa Kainuun elinvoimaa parantamalla yritysten kilpailukykyä ja vientiedellytyksiä huomioiden kestävä kehityksen vaatimukset ja hiilineutraalisuuden tavoitteen. Toimenpiteissä huomioidaan tulossopimuksen painotukset. Kainuun ELY-keskus toimii TF-strategian mukaisesti maakunnallisen TF-työn koordinoijana. Uudenlaisia asiakaslähtöisiä työvoima- ja yrityspalvelujen toimintamalleja kehitetään ja toimeenpannaan yhdessä asiakkaiden, sidosryhmien, alueen toimijoiden ja palvelutuottajien kanssa. Toiminta tehdään tiiviissä yhteistyössä Kainuun TE-toimiston kanssa.

Varmistetaan määrällisesti riittävän ja laadullisesti oikean työvoiman saatavuus Kainuussa

Tehdään aktiivista alueellista yhteistyötä osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi. Osallistutaan aktiivisesti kuntakokeilujen toteuttamiseen sekä TE-palvelu-uudistuksen käynnistämiseen. Panostetaan uusien valtakunnallisten toimintatapojen ja käytäntöjen nopeaan käyttöönottoon alueelliset erityispiirteet huomioiden. Kansainvälisen rekrytoinnin mahdollisuuksien tunnettavuutta lisätään, ja kehitetään aktiivisesti maahanmuuttoa ja kotouttamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Päämääränä kainuulainen hyvä elämä

Jatketaan ilmastomuutos- ja luonnon monimuotoisuus asioiden integroimista osaksi koko ELY-keskuksen toimintaa ja päätöksentekoa. Luodaan toiminnalla vähähiilistä, turvallista, terveellistä ja viihtyisää elinympäristöä sekä kestävästä yhdyskuntarakennetta. Edistetään aktiivisesti maaseudun elinvoimaa sekä vastuullista ruokajärjestelmää toiminta-alueellamme. Varaudutaan ja sopeudutaan ilmaston ja aluekehityksen muutoksiin.

Kainuun ELY-keskus on erinomainen työpaikka ja haluttu yhteistyökumppani

Toimintaa kehitetään yhä vahvemman kumppanuuden ja verkostoissa toimimisen suuntaan. Sekä sisäisessä että ulkoisessa toiminnassa keskiössä ovat avoimuus, aktiivinen vuorovaikutus ja viestintä. Hyvään henkilöstöpolitiikkaan sisältyvät asiantuntemuksen aktiivinen kehittäminen organisaation kaikilla tasoilla sekä työhyvinvoinnin jatkuva kehittäminen. Työn murroksen vaatimukset huomioidaan yksilö- ja organisaatiotasolla.

Vahvistetaan varautumista

Kehitetään omaa varautumista ja osallistutaan aktiivisesti varautumiseen liittyvään yhteistyöhön.

Uusi strategiakausi ja sen rakentaminen

ELY-keskus osallistuu aktiivisesti uuden strategiakauden valmisteluun ja erilaisten aluehallinnon rakennevaihtoehtojen määrittelyyn sekä arviointiin. Tuodaan ennakoivasti ohjaavien tahojen käyttöön tietoa alueiden tilasta ja aluehallinnon toimintaa koskevista mahdollisuuksista ja kipupisteistä.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY-strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY-strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestäväen kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumiskivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” (537/2022) vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.

- Kainuun mainetyöhön vaikuttaminen, aktiivinen osallistuminen mainetyöhön ja toimenpiteiden rahoittaminen
- Osallistutaan aktiivisesti työllisyyden hoidon kuntakokeiluun

- Varmistetaan työllisyyden hoidon joustava siirtyminen kunnille osallistumalla aktiivisesti TE-palvelut 2024 uudistuksen valmisteluun ja tuotetaan tarvittavaa tietoa joustavan siirron varmistamiseksi.
- Osatyökykyisten työllistymiseen panostaminen
- Maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvien toimintatapojen kehittäminen
- Kehitetään ennakointia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa osana työllisyyden hoitoa mm. ESR-hankkeen avulla
- Reagoidaan kehitystyökaluilla ja -resursseilla erityisesti Kainuun osaamiskapeikkoihin ja niiden alojen koulutustarpeisiin, jotka on maakunnallisesti todettu kriittisiksi
- Kehitetään ja uudistetaan verkostotyön tekemisen tapoja
- Kainuun työmahdollisuuksien aktiivinen markkinointi eri kanavia hyödyntäen
- Pidetään yhteyttä yrityksiin mm. tekemällä enemmän yrityskäyntejä ja markkinoimalla aktiivisesti mm. yhteishankintakoulutuksia ja muita palveluja. Esitellään palveluja yrityksille Business Kainuun Tietotiistai-lähetyksissä.
- Vaikutetaan rahoitustoimin osaltaan työllisyysasteeseen ja osatyökykyisten työllistymiseen: yritysten aktivointi- ja kehittämishankkeet, yritysryhmähankkeet, investointituet, rakennetuet
- Tuetaan yksilön omaa ja yhteisöllistä toimintaa: paikallisen omaehtoisen kehittämisen strategiat ja toimenpideohjelmat Kainuussa (LEADER)
- Aktiivinen ja avoin viestintä eri kanavissa

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	38	38	38	38
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	38	38	38	38
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	1	1	1	1

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.

12.12.2022

- Vahvistetaan TKI-alustoja ja infrastruktuuria
- Yhteistyössä tehtävän ennakkoinnin avulla tunnistetaan, ylläpidetään ja kehitetään ns. tulevaisuuden aloja ja rahoitetaan sekä aktivoidaan niihin liittyviä TKI-toimenpiteitä
- Vahvistetaan yhteistyötä seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa osallistamalla aktiivisesti Business Kainuu –verkoston toimintaan, järjestetään erilaisia yrityksille suunnattuja infoja osana Tietotiistai-konseptia
- Aktivoidaan yrityksiä TKI-kehittämiseen sekä hyödynnetään täysimääräisesti alueella käytössä olevat myöntövarat TKI-toiminnan kehittämiseksi ja kasvattamiseksi
- Aktivoidaan yritysten kehittämishankkeita, jotka kytkeytyvät laajempiin toimintaympäristön yhteiskehittämishankkeisiin (uusi alueellinen TKI-rahoitus ja valtakunnallinen EAKR:n innovaatio- ja osaamisverkosto)
- Huomioidaan Kainuun älykkään erikoistumisen painopisteet toiminnassa
- Kainuun ELY-keskus on mukana Kajaanin seudun innovaatioekosysteemisopimuksessa

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämässä (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

- Markkinavuoropuheluiden toteuttaminen
- Rahoitetaan maaseuturahastosta innovatiivisia hankkeita
- Viestinnässä käytettävien modernien kanavien käyttö on vakiintunutta
- Huomioidaan Kainuun älykkään erikoistumisen painopisteet toiminnassa
- Tietotiistaiden määrä

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

- Jatketaan aktivointia kansainvälistymisen, viennin ja TKI- panostuksen lisäämiseksi yhteistyössä koko Business Kainuu –verkoston kanssa
- Jalkautetaan ja otetaan käyttöön uudistunut Team Finland -palvelupolku niin organisaatioidemme sisällä kuin myös sidosryhmissämme.
- Toteutetaan aktivointikampanjoita yrityksen kehittämisen tiimissä, joissa kartoitetaan yritysten palvelutarpeita ja ohjataan oikean rahoituslähteen ja palvelun ääreen. Jokainen yritystapaaminen kirjataan CRM:ään ja tunnistetuista tarpeista tehdään liidi, joka tarvittaessa ohjataan eteenpäin organisaation sisällä tai muille TF-ydintoimijoille.
- ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimintatapojen kehittäminen: RekryKainuu –kanavan hyödyntäminen ja virtuaalisten rekrymessujen järjestäminen 2/2023, TE-livetoiminnan tukeminen
- Markkinoidaan yrityksille modernien kanavien kautta yhteishankinta-, FEC- ja muita koulutuksia
- Kehitetään valtakunnallisten hakujen ja toimenpiteiden seuranta ja viestintää
- Valmistaudutaan ja ryhdytään toteuttamaan CAP2027:n toimenpiteitä
- Edistetään omistajanvaihdoksia osana mahdollista maakunnallista omistajanvaihdosprojektiä
- Aktivoidaan alueen toimijoita aluekehitys- ja investointirahoituksen käyttöön ilmasto- ja kiertotaloushankkeissa sekä ilmastoystävällisissä investoinneissa.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	150	160	170	170

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

- Kainuun ELY-keskus johtaa Team Finland –aluetiimiä ja –verkostoa. TF-ydintoimijat ja –kumppanit sitoutetaan yhteistyöhön ja yritysten palvelupolku maakunnista kansallisten palvelujen pariin toimii sujuvasti uuden TF-palvelupolun mukaisesti.
- Toimeenpannaan TF-strategiaa
- Vältetään päällekkäisyyksiä tekemällä yhteistyötä ja keskitetään aktivointitoimet yhteisiin tilaisuuksiin ja teemoittaisiin kampanjoihin. Tavoitteena tuoda palveluja tunnetuksi ja yrityksiä kehittämään toimintaansa.
- Vahvistetaan osaamista muiden TF-toimijoiden palveluista
- Tunnistetaan yritysten palvelutarpeet laajasti ja ohjataan tarpeen mukaan muille TF-toimijoille TF-palvelupolun mukaisesti
- Parannetaan yritysten kv-vientivalmiuksia aktivoimalla heitä osallistumaan mm. valtakunnallisiin Team Finland Talks -lähetuksiin sekä Kainuusta maailmalle Tietotiistai -webinaareihin ja välittämällä heille markkinatietoa.

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

- Team Finland –aluetiimi ja -verkosto kokoontuvat säännöllisesti ja tiedonvaihto on aktiivista
- Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä kasvaa
- Toteutetaan yhteistyössä Team Finland -aluetiimin/verkoston kanssa osana Business Kainuu Tietotiistaita Kainuusta Maailmalle/Kansainvälinen liiketoiminta infolähettyksiä 3–4 kpl vuodessa
- Toteutetaan tiedonjako- ja aktivointikampanjoita yritysasiakkuussuunnitelman mukaisesti tavoitteena lisätä palvelujen tunnettuutta ja siten aktivoida yrityksiä kehittämistoimintaan
- Julkaistaan yhdessä TF-alueverkoston kanssa yhteinen uutiskirje neljä kertaa vuodessa.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

- Yhteistyö TF-toimijoiden kanssa palvelupolkujen sujuvoittamiseksi: tunnistetaan asiakastarpeet yli organisaatorajojen

12.12.2022

- Aktivoidaan yrityksiä hyödyntämään saatavilla olevaa rahoitusta
- Aktiivinen, avoin ja monikanavainen viestintä
- Maaseuturahaston yritys- ja hanketukien täysimääräinen hyödyntäminen.
- Yritysryhmien aktivointi ja yhteishankkeiden toteuttaminen (maaseuturahasto)
- Huomioidaan Kainuun älykkään erikoistumisen painopisteet toiminnassa
- Edistetään toimenpiteitä, joilla kehitetään yritysten pääomien saatavuutta
- Edistetään kainuulaisten investointien toteuttamista

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	5	5	5	5
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)				

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

- Panostetaan luovan alan yritysten rahoitusmahdollisuuksiin (mm. Crema, RRF) aktivoimalla ja markkinoimalla
- Parannetaan luovan alan toimijoiden verkostoitumista alueella ja kansainvälisesti
- Rahoitetaan maaseuturahoituksella matkailua ja muita kulttuurielinkeinoja lisääviä hankkeita, kulttuurin saavutettavuutta sekä kulttuuritoimintaa
- Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumitoiminnan sijaan suunnataan panostusta yhteistyössä TE-toimiston kanssa mm. venäjänkielisten kotoutumisen edistämiseen ja Ukrainasta tulleiden pakolaisten auttamiseen.

Mittari: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).

- Edistetään kulttuurin saavutettavuutta ja toimintamahdollisuuksia käytettävissä olevilla toimenpiteillä

- Markkinoidaan aktiivisesti rahoitusmuotoja ja myös suunnattuna kulttuurialalle sekä huomioidaan markkinoinnissa kulttuurimatkailun potentiaali
- Edistetään matkailu-metsienkäyttö-kulttuuriperintö yhteistyötä ja tunnistetaan kulttuuriperintö (myös aineeton) osana (kulttuuri)matkailua ja virkistyskäyttöä. Tehdään Kai- nuun kulttuuriperintöä tunnetummaksi
- Tuetaan alan kehittämis- ja yrityshankkeita maaseuturahastosta
- Osallistutaan kulttuurimatkailutoimijoiden verkostotoimintaan
- Toimeenpannaan luovan talouden tiekarttaa
- Toimeenpannaan kulttuurimatkailun tiekarttaa.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toiminta- edellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

- CAP27:n toimenpitein kehitetään alueen maa- ja metsätaloutta sekä muita elinkeinoja ja maaseutualueiden palveluja. Ilmasto- ja ympäristöasioille on aivan omia toimenpiteitä ja lisäksi ne ovat läpileikkaavina periaatteina koko CAP27 -suunnitelman toteutuksessa
- Maatalouden tulotuki- ja ympäristökorvausjärjestelmän toimeenpano ja siihen liittyvien valvontojen täysimääräinen toteuttaminen
- Ruokaviraston ohjaamien valvontojen täysimääräinen toteuttaminen
- Rakennetukien täysimääräinen hyödyntäminen
- Ympäristövalvonnoilla tuetaan yritysten riskienhallintaa sekä toiminnan kestävyyttä
- Tunnistetaan hiilineutraaliustoimenpiteiden työllisyys, koulutus- ja talousvaikutuksia, ja hyödynnetään tietoa toimenpiteiden kehittämisessä ja suuntaamisessa.
- Viranomaistyössä edistetään vihreää siirtymää, joka nojaa puhtaaseen energiaan, vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin tuke- malla alueelle ominaisten uusiutuvien energiaratkaisujen ja kiertotalouden toimien t&k&i-toimintaa, edistämällä hiilensidonnan uusien liiketoimintamahdollisuuksien syn- tyä ja vastaamalla näiden tarpeiden synnyttämiin osaamistarpeisiin.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Kainuun liikenneasiat käsitellään Pohjois-Pohjanmaan ELYn tulossopimuksessa.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)				
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)				
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)				

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

- Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksista huolehditaan
- Palveluja ketjutetaan oppimispoluiksi ja mahdollistetaan yksilöllinen kehittyminen
- Edistetään opinnollistamista ja oppimisympäristöjen luomista yrityksiin
- Suunnitellaan yhteistyössä kuntakokeilun kanssa osaamisen kehittämisen palveluja
- Käynnistetään aikuisten monialaisen ohjauksen kehittäminen (aikuisten ohjaamo)
- Tutkinto- ja osatutkintotavoitteisia työvoimakoulutuksia toteutetaan ennakoinnista ja yritys yhteistyöstä saadun tiedon pohjalta. Tutkinnon osista koostuvia, nopeasti yritysten työvoimatarpeisiin vastaavia koulutuksia lisätään koulutustarjontaan
- Oppimis- ja urapolkujen kaikissa vaiheissa on saatavilla ohjausta oikea-aikaisesti ja monikanavaisesti
- Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen koordinaatioryhmä yhteensovittaa ja linjaa jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen toimintaa valtakunnallisten jatkuvan oppimisen linjausten ja ELO-strategian mukaisesti sekä käsittelee TE2024-uudistuksen suunnitelmia ohjauksen ja oppimisen näkökulmista
- Päivitetään Kainuun ELO-strategia (Ainutlaatuinen elinikäisen ohjauksen strategia 2021–2023) huomioiden valtakunnallisen elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet

12.12.2022

- Tehdään yhteistyötä jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kanssa
- Jatketaan uudenlaisten työvoimakoulutusten suunnittelua huomioiden erityisesti vihreään siirtymään liittyvät uudet osaamistarpeet
- Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet maanviljelijöille, metsäomistajille ja maaseudun yrityksille
- Neuvo -palvelut viljelijöille
- Toteutetaan Tulevaisuuden taidot - Kainuu ennakoi -ESR-hanke, jonka tavoitteena on löytää ratkaisuja kohtaanto-ongelmaan ennakointia kehittämällä sekä kehittää ennakoinnin toimintamalleja ja ennakointiviestintää.
- Toteutetaan Työelämän laadusta kilpailukykyä ja rekrytointietua -hanke, jonka tavoitteena on tarjota pienille yrityksille työkaluja työelämän laadun kehittämiseen ja sitä kautta parantaa yritysten tuottavuutta ja houkuttelevuutta rekrytointiongelmien helpottamiseksi.
- Rahoitetaan tarpeellisia koulutus- ja tiedonvälityshankkeita sekä yritys- ja viljelijäryhmähankkeita ja toimeenpannaan Neuvo -koulutusjärjestelmää viljelijöille. CAP27 mahdollistaa jatkossa myös yritys kohtaisten kehittämishankkeiden rahoittamisen.
- Ennakoidaan vihreän siirtymän aiheuttamaa osaajatarvetta ja varmistetaan työvoiman saatavuutta

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

- Yritysten ja oppilaitosten sekä korkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö on säännöllistä ja toimivaa sekä toimintamalleja uudistavaa
- Ennakointitietoa hankitaan ja hyödynnetään oppilaitosten, korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa
- Hankkeilla tuetaan osaamisympäristöjen rakentamista yrityksiin, oppilaitoksiin ja korkeakouluihin
- Kehitetään yhteishankinta- ja työvoimakoulutusten sekä valmennusten markkinointia hyödyntämällä nykyaikaisia viestintäkanavia
- Seurataan säännöllisesti koulutusten ja valmennusten vaikuttavuutta ja tehdään siitä johtopäätöksiä

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

- Toimeenpannaan Kainuun Elinikäisen ohjauksen strategian linjauksia
- Kainuun ohjausalan toimijoiden yhteistyötä on kehitetty entistä vuorovaikutteisemmaksi ja monialaisemmaksi
- Aktivoidaan toimijoita hakemaan hankkeita erityisesti ESR+ -ohjelmasta jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien ja ohjausosaamisen kehittämiseksi toimijaverkostossa

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

12.12.2022

- Markkinoidaan tehostetusti Eures-palveluja, tehostetaan Eures-työnvälitystä sekä toteutetaan yritysten ja kuntien kanssa.
- Jatketaan tiivistä yhteistyötä henkilöstöpalveluyritysten kanssa
- Toimitaan yhteistyössä Kainuun kansainvälistymistä edistävien ja tukevien hankkeiden kanssa
- Huomioidaan ja hyödynnetään kotoutumiskoulutuksen valtakunnallisen kehittämisen tuloksia
- Harkitaan kokeilun vakiinnuttamista pysyväksi toiminnaksi sen päätyttyä 3/2023
- Kainuu varautuu ennakoiden TEMin tilannetiedotusten pohjalta mahdolliseen kv-suojelua saavien henkilöiden määrän kasvuun
- Edistetään ukrainalaisten kotoutumista ja työllistymistä yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa
- Edistetään maahanmuuttajien monialaisia palveluja osallistumalla eri toimijoiden väliseen keskusteluun, välittämällä tietoa ja vaikuttamalla maahanmuuttaja-asiakkaille suunnattujen palveluhankintojen monipuolisuuteen ja laatuun sekä aktivoidaan toimijoita hanketoimintaan
- Rakennetaan edelleen yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa
- Tuetaan alueen toimijoita kotoutumislain muutoksiin valmistautumisessa
- Markkinoidaan IMAGO-hankkeen valmennuksia yrityksille ja osallistutaan omalta osalta hankkeen toteuttamiseen
- Aktivoidaan yrityksiä hyödyntämään Kajaanin ammattikorkeakoulun kv-opiskelijoita vientiponnisteluissaan
- Osallistutaan Talent Boost –verkoston toimintaan ja viestitään ajankohtaisuuksista alueella
- Tiedotetaan alueen yrityksiä kv-rekrytointeihin liittyvistä palveluista ja järjestetään kv-rekrytointeihin liittyviä infotilaisuuksia
- Tarjotaan yrityksille mahdollisuutta osallistua ”kv-rekrytoinnin alueelliset kehittämistoimet osana Talent Boost -ohjelmaa” pilottiin, jossa yritykset saavat ns. Työllistä taidolla ulkomailta -palvelun ja rinnallakulkijan kv-rekrytointeihin
- Osallistutaan tulevaan Work in Finland -yhteistyöhön.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Kansainvälisten osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv-osaajiin liittyviä palveluita yrityksille niin ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin osalta kuin yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjinä.

Vahvistamme korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta ulkomaiset opiskelijat pääsevät kosketuksiin työelämän kanssa jo opiskeluaikana.

- Kotoutumiskoulutusten sisältöä kehitetään tukemaan entistä enemmän ura- ja koulutuspolkujen sujuvaa etenemistä
- Kehitetään edelleen työelämälähtöistä kotoutumiskoulutusta
- Seurataan koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta systemaattisesti
- Ollaan mukana kehittämässä maakunnan asettautumispalveluita, jotka edesauttavat kv-osaajien integroitumista.
- EURES-rekrytointien määrä lisääntyy

- Yritysten osallistuminen Eures -toimenpiteisiin kuten European Job Days, messut, työvoimakartoitukset jne. kasvaa
- Yritykset lähtevät kokeilemaan ensimmäisiä kv-rekrytointeja ”Työllistä taidolla ulkomailta” -palvelun myötä
- Yritysten ilmoittamat työpaikat Eures-portaalissa kasvavat

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

- Kaikessa toiminnassamme kiinnitämme erityistä huomiota päästöjen hillintään, energia- ja materiaalitehokkuuteen sekä luonnonvarojen hyödyntämisen kestävyteen
- ELY-keskus osallistuu aktiivisesti valtakunnalliseen ja maakunnalliseen ilmastotyöhön. Kainuun liiton maakunnallisessa ilmasto- ja ympäristöasioiden neuvottelukunnan toiminnassa tuomme esiin Kainuun ELY-keskuksen tavoitteita, tuemme kuntien pyrkimyksiä kohti vähähiilisyttä ja aktivoimme hiilineutraaliustavoitteita tukevaa hanketoimintaa. Osallistumme aktiivisesti valtakunnallisen ELY-ilmastosiirtäjaverkoston toimintaan ja hyödynnämme omassa toiminnassaan verkoston työstämää ELY-ilmastotiekarttaa. Kainuun ELY-keskus on mukana myös eri hallinnonalojen valtakunnallisessa Ilmastoryhmässä.
- Kainuun ELY-keskuksen poikkihallinnollinen ilmastotiimi työstää tujo-tavoitteita toimenpiteiksi ja seurannaksi, ja tarjoaa henkilöstölle tietoa ja koulutusta poikkieleikkävistä ilmastoteemoista
- Tunnistamme alueen tärkeimmät päästövähennyspotentiaalit ja painotamme ELY-keskuksen toimia näihin asiakokonaisuuksiin. Seuraamme Kainuun maankäyttösektorin päästöjä ja huomioimme hiilinelut viranomaistyössämme.
- Aktivoimme yrityksiä hyödyntämään uuden rakennerahastokauden sekä muiden rahoituslähteiden mahdollisuuksia vähähiilisyys- ja kiertotalous teemoissa. Hyödynnämme laajasti ELY-keskuksen asiantuntijoiden osaamista ilmastovaikutusten tunnistamisessa myös yritysrahoituksen parissa.
- Maatalouden tukijärjestelmän (CAP27) ja maaseuturahaston avulla tuemme ilmastonmuutoksen hillintää, vesien suojelua ja luonnon monimuotoisuutta sekä kiertotalouden ratkaisuja.
- Aktivoimme JTF toimenpiteitä, joilla edistetään eri toimijoiden siirtymistä kohti hiilineutraaliutta.
- Hyödynnämme uusiutuvaan energiaan liittyvissä kehittämistoimenpiteissä paikallisia uusiutuvia energiavaroja. Uusiutuvaan energiaan liittyvillä kehittämistoimilla vahvistamme muun muassa paikallistaloutta, omavaraisuutta ja elinvoimaa maaseutualueilla.
- Edistämme ilmastokestävää kaavoitusta; mm. edistämällä maakuntakaavoitusta, kestävää luonnonvarojen käyttöä, mahdollistamalla uusiutuvaa energiantuotantoa, turvaamalla maankäyttösektorin nelut, vähentämällä liikkumisen tarvetta eheällä yhdyskuntarakenteella.

- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden erikoistumistehtävän kehittämishankkeissa laadittavien oppaiden, ohjeiden ja selvitysten sekä järjestettävien videokoulutusten kautta edistetään kaivannaisteollisuuden parhaiden ympäristökäytäntöjen (BEP) ja parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden (BAT) käyttöä

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

- Tehdään laajamittaista yhteistyötä yritysten vihreän siirtymän aktivoimiseksi ja tukemiseksi, jolla pyritään edesauttamaan yritysten kykyä vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin sekä edelleen vahvistamaan suomalaisten yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Noudatetaan DNSH-periaatetta varmistaaksemme toimenpiteiden positiiviset kokonaisvaikutukset.
- Poikkihallinnollinen ilmastotiimi: toiminnan raportti johtoryhmälle tujo tavoitteiden etenemisestä puolivuositain; ilmastotiimi koordinoi, konkretisoi ja seuraa tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä painottuen sovittuihin tiekartan kehittämiskohteisiin.
- Henkilöstölle tarjotut ilmastoinfot poikkieleikkaavista substanssiteemoista.
- Verkkopalvelun kehittäminen tarkemman alueellisen ilmastotiedon viestimiseksi, myös yhteistyössä muiden maakunnallisten toimijoiden kanssa

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

- Tuetaan bio- ja kiertotalouteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvissä kehittämisessä toimenpiteitä, joissa hyödynnetään kestävästi paikallisia raaka-aineita (tukemaan alueellista omavaraisuutta ja elinvoimaa), kuten MARA-asetuksen mukaisen jätteen suunnitelmallisen käytön lisäämistä maanrakentamisessa.
- Jätteiden materiaali- ja energiahyödyntämisen edistäminen ja loppusijoituksen vähentäminen ottamalla käyttöön uusia jätteiden käsittely- ja hyödyntämismenetelmiä (esim. metsäteollisuuden ja kaivannaistoiminnan sivuvirtojen hyödyntäminen)
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden erikoistumistehtävän kehittämishankkeissa laadittavien oppaiden, ohjeiden ja selvitysten sekä järjestettävien videokoulutusten kautta edistetään osaltaan kaivannaisteollisuuden materiaalitehokkuutta ja sivuvirtojen hyödyntämistä
- Aktivoidaan hanke- ja yritystoimintaa, jolla edistetään bio- ja kiertotalouteen liittyviä innovaatioita, materiaalien ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja testausta sekä elinkaariajattelun sisällyttämistä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistyöhön.
- Tuodaan kiertotalouden edistäminen vahvemmin esille kaikissa ELY-keskuksen tehtävissä.
- Kiertotaloutta ja biomassojen hyödyntämistä edistäessämme huomioimme metsävarojen kestävä käytön, hiilensidonnän ja luonnon monimuotoisuuden.
- Edesautetaan vesihuoltosektorin uudistumista ja yhteistyötä kiertotalous-, teknologia- ja ilmastohankkeissa

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

- Yhdyskuntajätteille ja muille jätejakeille etsitään uusia käsittely- ja hyödyntämiskäytäntöjä
- Kannustetaan yrityksiä ja kunnallisia toimijoita edistämään yhdyskuntajätteen kierrätystä sekä rahoitetaan kierrätysinvestointeja.
- Edistetään valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa. Vuonna 2022 perustetun Kainuun jätealan yhteistyöryhmän toiminta vakiinnutetaan.
- Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistämisen lisäksi edistetään purkujätteen kierrätystä ja hyötykäyttöä. Purkulupalausunnoissa tuodaan esille muun muassa purkukaritoituksen ja alustatalouden luomat mahdollisuudet ja edellytykset purkumateriaalien parempaan hyödyntämiseen sekä muistutetaan hankintayksiköiden tietöalustan käyttövelvoitteesta.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

- Kaikessa toiminnassamme huomioimme ilmastonmuutoksen etenemisen ja varaudumme ja sopeudumme muutoksiin. Tunnistamme toiminnassamme keskeisimmät haavoittuvuustekijät ja edistämme riskienhallintaa.
- Edistämme alueen toimijoiden tietämystä ja osaamista ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Tuemme sopeutumisen ja varautumisen toimenpiteitä CAP27:n hanke-, yritys- ja rakennetukien avulla. Lisäämme myös ELYn substanssiasiantuntijoiden tietämystä ilmastonmuutokseen sopeutumisesta.
- Edistämme sään ääri-ilmiöiden vaikutusten huomioon ottamista maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa.
- Tuetaan olemassa olevan rakennuskannan kunnossapitämistä ja kestävästä uudisrakentamisesta.
- Laaditaan vesistökohtaisen turvallisuussuunnitelman pilotti Kalajoen vesistöön yhteistyössä POPELY ja LAPELYN kanssa. Edistetään tulva- ja pato-onnettomuusharjoitusten järjestämistä. Patoturvallisuusviranomaisena osallistutaan Saimaan tulva 2023 –harjoituksen suunnitteluun sekä itse harjoitukseen toimijana.
- Edistämme tulvasuojelua sekä peltojen ja metsien vesitaloutta vesistövaikutusten pienentämiseksi ja maaperän hiilensidonnan parantamiseksi.
- Tunnistetaan vaikutusmahdollisuudet ilmastonmuutoksen hillintään vesitaloustehtävissä.
- Edistetään luonnon luontaisten vettä sitovien biotooppien (suot, kosteikot) luonnontilaa ja vedenpidättämiskykyä.
- Arvioidaan yhteistyössä SYKEN ja alueiden toimijoiden kanssa pohjavesivarojen hallinnan kehittämistarpeet kuivuustilanteiden vedenhankinnan varmistamiseksi.
- Otetaan ilmastoriskit huomioon vesitalouden tehtävissä valvottaessa yleistä etua alueellisessa suunnittelussa ja muissa menettelyissä.

- Patoturvallisuustarkastuksissa selvitetään patojen kunto ja niiden turvallisuuteen vaikuttavat seikat ottaen huomioon patojen ikääntyminen ja tarkistetaan hydrologinen mitoitus ottaen huomioon muutokset maankäytössä, ilmastossa sekä sää- ja vesiolloissa, erityistä huomiota kiinnitetään turvajärjestelyihin sekä kyberturvallisuuteen.
- Laaditaan yhteistyössä SYKE:n kanssa yhteenvetoraportti vuosina 2018 – 2022 SYKE:n vesistömallilla toteutetuista mitoitustulvalaskennoista, joissa huomioitu eri ilmastomuutoskenaarioita.
- Edistämme lajien ja luontotyyppien suojelulla sekä luonnonsuojelualueiden toteutuksella luonnon kykyä sopeutua ilmastomuutokseen.
- Edistämme ohjauksella ja sidosryhmäyhteistyöllä ilmastokestävää metsätaloutta
- Vaikutamme suojelualuehankinnoilla hiilinielujen lisäämiseen
- Tunnistamme ja arvioimme ilmastomuutoksen tuomat riskit maankäyttösektorin hiilivarastoihin ja pyritään minimoimaan niitä viemällä eteenpäin maankäytön ja riskienhallinnan suunnittelua.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seurantaan toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

- Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi hankitaan suojeluun soidensuojelun täydennysohjelmaesityksen kohteita sekä METSO-ohjelmaan sisällytetään luonnonsuojelun kannalta merkittäviä kohteita.
- Luonnon monimuotoisuutta edistetään erilaisissa hankkeissa, lausunnoin ja sidosryhmäyhteistyöllä
- Uhanalaisten lajien inventointeja jatketaan ja tehostetaan, lajiesiintymiä hoidetaan, erityisesti suojeltavien lajien esiintymiä rajataan.
- Kainuun tärkeimmät lintuvedet inventoidaan ja niiden kunnostustarve arvioidaan.
- Maataloustukien monilla ehdoilla edistetään ja ylläpidetään monimuotoisuutta.
- Osallistutaan osarahoittajana Jyväskylän yliopiston koordinoimaan LIFE-Revives-projektiin, jossa parannetaan uhanalaisen jokihelmisimpukan tilaa ja elinympäristöä
- Osallistutaan Natura-verkoston yhdeksänteen päivityskierrokseen täydentämällä luontotyyppitietoja erityisesti muilla kuin luonnonsuojelulla toteutetuilla Natura-alueilla.
- Toteutetaan ja edistetään haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmien toimenpiteitä.
- Helmi- ym. kunnostuskohteissa huomioidaan vieraslajit ja niiden torjunta.
- CAP27:n ympäristösopimuksilla edistetään maiseman monimuotoisuuden ja alkupe- räisrotujen ylläpitämistä.

HELMI ohjelman hankkeet:

- Merkittävimmät perinnebiotoopit pyritään saamaan hoidon piiriin.
- Metsäisten elinympäristöjen (ml. lehdot ja paahdeympäristöt) kohteita kunnostetaan.
- Lintuvesien kunnostuksia jatketaan, kunnostuksen koordinoitua hoidetaan yhteishankkeena POPELY:n kanssa. Metsähallituksen kanssa tehdään yhteistyötä myös MH:n vastuulla olevilla kohteilla.

12.12.2022

- Inventoidaan kunnostettavia vesi- ja rantaluontokohteita. Kohteiden kunnostuksia aloitetaan.
- Osallistutaan SYKE:n koordinoimaan Letto-hankkeeseen, jossa selvitetään lettojen esiintymistä, tilaa sekä ennallistamis- ja hoitotarpeita.
- Suojelu- ja suojeluohjelmien alueilla tehdään täydentäviä luontotyyppi- ja lajistoinventointeja.
- Hoitosuunnitelmia päivitetään ja puuttuvilta osilta suunnitelmia laaditaan niin laji-, luontotyyppi- kuin linnustokohteillakin.
- Vakiinnutetaan HELMI-hankkeessa perinnebiotooppien hoidon alueellinen yhteistyöryhmä laajentamalla olemassa olevaa METSO-yhteistyöryhmää HELMI-METSO alueelliseksi yhteistyöryhmäksi
- Laaditaan yhteistyöryhmällä esitys HELMI-alueen perustamiseksi Kainuuseen YM:n tavoitteiden mukaisesti

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	700	100	100	100

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

- Kainuun ELY-keskuksessa hoidetaan valtakunnallista vieraslajikoordinaatiotehtävää.
- Luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan toteuttamalla luonnonsuojelualueiden hankintaa. METSO-ohjelman toteutuksella (määrärahojen puitteissa) on tavoitteena saada suojeluun 400 ha. Lisäksi soiden suojelun täydennysohjelmakohteita on tavoitteena saada toteutettua 300 ha luonnonsuojelualueiksi.
- HELMI-elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä tehdään noin 20 arvokkaalla luontokohteella, jotka koostuvat lintukosteikoista, perinnebiotoopeista, suoluontotyypeistä sekä muista uhanalaisten lajien elinympäristöistä. Perinnebiotoopeilla, lettokohteilla sekä vesi- ja rantaluontokohteilla täydennetään ja jatketaan inventointeja sekä tehdään tarvittaessa hoitosuunnittelua kaikkiaan noin 100 kohteella.
- Natura 2000 -verkoston yhdeksänteen täydennyskierrökseen liittyvät työt jatkuvat, luontotyyppi-inventointien tallennusten jälkeen edetään maanomistajien kuulemisiin.
- Laji-inventoinnit jatkuvat vuonna 2023. Erityisesti laji-inventoinneissa panostetaan direktiivilajien esiintymätietojen päivittämiseen vuonna 2025 Euroopan komissiolle tehtävää luontodirektiivin lajiraportointia silmällä pitäen. Inventoitavia lajikohteita on noin 50 kpl. Erityisesti suojeltavien lajien esiintymärajauskohteita on tarpeen tehdä kahdella kohteella, samoin lajiesiintymien hoitotoimenpiteitä. Kainuun jokihelmisimpukoiden esiintymistä kartoitetaan ja esiintymätietoja tarkennetaan lajin valtakunnallisen suojelustrategian mukaisesti. Myös Kainuun arvokkaiden lintuvesien inventointeja jatketaan.
- HELMI:n alueellisessa yhteistyöryhmässä laaditaan Ympäristöministeriölle esitys Kainuun HELMI-alueen perustamisesta: alue sisältää useita suojelun, hoidon ja kunnostamisen tarpeessa olevia, ja jo kunnostettujakin, monimuotoisuuden kannalta tärkeitä

kohteita HELMI:n eri teemoista. Lajien ja luontotyyppien suojelua tehostetaan jatkossa kohdentamalla toimenpiteitä ensisijaisesti HELMI-alueen kohteisiin.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierroksen elvyttäminen, metsien ja peltujen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

- Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmaa toteutetaan suunnitelman mukaisesti.
- Kainuun ja Pohjois-Karjalan vesistökunnostusten asiantuntija- ja toimijaverkostojen vahvistamishanke (KAIPO) jatkuu.
- Toimitaan Oulujoen vesistön vesivisio -hankkeen (ARVOVESI-hanke) ohjausryhmässä sekä osallistutaan neuvottelukunta työskentelyyn.
- Toteutetaan vesienhoidon toimenpideohjelmaa kunnostusselvityksin sekä vesistökunnostuksilla. Osallistetaan sidosryhmien edustajat kunnostussuunnitelmien toteutukseen.
- Jatketaan toimivaksi koettua vesistökunnostushankkeiden toimijoiden aktivoitua ja kiinnitetään huomiota yhteistyömallien kehittämiseen. Keskeisiä toimijoita ovat esimerkiksi metsäsektorin toimijat, kunnat sekä osakaskunnat.
- Vakiinnutetaan keskitettyjen vesihuoltotehtävien yhtenäiset toimintatavat ja tiiviit rajapinnat muuhun ELY-toimintaan
- Edistetään suojelusuunnitelmien laatimista erityisesti sellaisille yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille, joille sitä ei vielä ole tehty.
- Edistetään viljelijöiden ilmasto- ja ympäristötoimiin sitoutumista ja valvotaan tukiehtojen toteutumista (mm. lannoitustasot- ja lannankäsittely, salaojitus).
- Tuetaan tarvittavia pieneköjä jätevesiverkostoinvestointeja (CAP27)

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Vesiensuojelutoimenpiteitä toteutetaan eri toimialoille toimenpideohjelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Hyvää huonommassa ekologisessa tilassa olevia järviä ja jokia on uuden luokituksen mukaan 35, joista yhteensä 12:een on tehty kunnostusselvitys ja kuuteen kunnostustoimenpiteitä. Sidosryhmätalaisuuksia järjestetään noin 15. Vuokatalueen pienvesistöjen kunnostussuunnittelu jatkuu. Laaditaan Sumsajärven kunnostussuunnitelma ja käynnistetään Mutoudenlammen kunnostussuunnittelu.

Vesienhoitosuunnitelman toteuttamisella pyritään säilyttämään hyvä kemiallinen ja määrällinen tila kaikissa pohjavesimuodostumissa. Toimenpiteillä on tarkoitus estää uusien riskipohjavesialueiden muodostuminen. Selvityskohteina olevilla pohjavesialueilta kerätään tilaluokittelua varten tarvittavaa seuranta-aineistoa. Kuhmon Vartiuksen pohjavesialueelle laaditaan suojelusuunnitelma.

Mittari: Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).

Kainuun ELY-keskuksen hallinnoima Kainuun ja Pohjois-Karjalan vesistökuunnostusten asiantuntija- ja toimijaverkostojen vahvistamishanke KAIPPO-verkko jatkuu. Oulun Yliopiston, SYKE:n ja LUKEn ARVOVESI-hanke (Oulujoen vesistön vesivisio) valmistuu. Osallistutaan hankkeeseen ohjausryhmä- ja neuvottelukuntatyöskentelyn kautta. Edistetään laaditun vesivisio toteuttamista. Jatketaan vesienhoidon toimenpide- ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Käynnissä olevia toteutushankkeita, jotka jatkuvat vuodelle 2023 on 3 kpl. Tavoitteena on käynnistää kaksi kuunnostussuunnitteluhanketta. VHS:n suunnittelussa ja toimeenpanossa kootaan yhteen kaikki samalla vesialueella toimivat tahot ja haetaan parhaita vesien tilan huomioon ottavia ratkaisuja.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.

- Edistetään maakuntaohjelman- ja suunnitelman (KAINUU-ohjelma) toteuttamista.
- Osallistutaan, maakuntakaavojen (tuulivoimamaakuntakaava) ja maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluihin. Painotetaan kuntakaavoituksen edistämässä vähähiilisen yhdyskuntarakenteen muodostumista, joka tukee elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja toimintojen yhteensovittamista
- Edistetään ilmastokestävää kaavoitusta; mm. edistämällä maakuntakaavoitusta, kestävä luonnonvarojen käyttöä, mahdollistamalla uusiutuvaa energiantuotantoa, turvamalla maankäyttösektorin nielut, vähentämällä liikkumisen tarvetta eheällä yhdyskuntarakenteella.
- Tuetaan kuntakeskusten sekä kylien kehittämistä kulttuuriympäristöarvoja kunnioittaen ja huolehtien elinkeinoelämän ja asumisen tarpeista sekä alueiden vetovoimaisuudesta
- Tuetaan olemassa olevan rakennuskannan kunnossapitämistä ja kestävä uudisrakentamista

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	52,0	52,0	52,0	52,0

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

- Kaavoituksessa ja liikennejärjestelmäsuunnittelussa on huomioitu elinkeinoelämän tarpeet ja alueen vetovoimatekijät sekä tehty tarvittavat aluevaraukset.
- Tehdään etupainotteista yhteistyötä kuntien kanssa hankkeissa, jotka johtavat alueidenkäytön suunnitteluun
- ELY-keskus edistää tiiviissä kumppanuusyhteistyössä maakunnan liiton ja muiden aluekehitystoimijoiden kanssa valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen toimeenpanoa. ELY-keskuksen ja TE-toimiston toiminnassa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset aluekehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset.
- Kajaanin, Sotkamon ja valtion välillä solmittava innovaatioekosysteemisopimus luo alustan elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamiselle sekä kaupungin ja valtion väliselle nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle tavoitteena kansainvälisesti vetovoimainen innovaatiokeskittymä. Kainuussa sopimuksen painopistealueita ovat mittaustekniikka ja mittaukset sekä suurteholaskenta, tekoäly ja datakeskukset
- Edistetään VN/aluekehittämispäätöksen toimeenpanoa
- Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman sisältävä Kainuu-ohjelman vaikuttavuuden vahvistamiseksi on suunniteltu laadittavan Kainuu-sopimus. Sopimuksessa Kainuun keskeiset kehittäjäkumppanit sitoutuvat Kainuu-ohjelman tavoitteisiin, huomioivat ne ja sitoutuvat niiden noudattamiseen. Kainuun ELY-keskus on mukana sopimuksessa, mikäli se laaditaan muidenkin kuin kuntatoimijoiden kanssa.
- Maaseudun kehittämisen CAP27-suunnitelma nivoutuu tiiviisti maakuntasuunnitelmaan ja -ohjelmaan ja raamittaa maakunnassa tehtävää maaseudun kehittämistyötä
- Kainuun ELY-keskus tekee säännöllistä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa maakunnan tilannekuvan muodostamisessa, osallistuu maakuntahallituksen toimintaan asiantuntijaroolissa, on aktiivisessa roolissa ALKE-keskusteluissa sekä vahvistaa eri toimenpitein omaa roolia aluehallinnossa.

Mittari a): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

- Pyritään etupainotteiseen yhteistyöhön kuntien kanssa hankkeissa, jotka johtavat alueidenkäytön suunnitteluun.
- Edistetään kuntien kaavoitusta tavoitteena Kainuun kuntakeskusten ja matkailualueiden parempi yleiskaavojen kattavuus.
- Painotetaan kuntakaavoituksen edistämisessä vähähiilisen yhdyskuntarakenteen muodostumista, joka tukee elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja toimintojen yhteensovittamista. Huomioidaan toimintaympäristön erityispiirteet kaavoituksessa (esim. uusiutuvan energian tuotanto, väestön ikääntyminen, matkailu ja luonnonvaraperusteiset elinkeinot).
- Merkittävien kaavojen ohjauksessa huomioidaan ilmastovaikutukset sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuuskysymykset.
- Valvotaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista kaavoituksessa.
- Osallistutaan vireillä olevaan tuulivoimamaakuntakaavoitukseen ja sitä tukeviin selvityksiin.
- Edistetään kulttuuriympäristön hoitoa alueiden elinvoiman kehittämisen näkökulmasta (esim. olemassa oleva rakennuskanta nähtävä voimavaratekijänä).
- Rakentamislain, MRL:n muutoksen ja RYTJ-lain etenemisestä tiedotetaan ja järjestetään koulutusta.

- Kuntien kehittämiskeskusteluissa painotetaan VATien huomioimista vireillä olevissa kaavoitushankkeissa. Kainuussa painottuvat erityisesti luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja kulttuuriympäristön arvojen turvaamiseen liittyvät asiat huomioiden mm. vieraslajien hallintasuunnitelmat.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF-arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

- Kainuun ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA-tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta
- Osallistutaan aktiivisesti virastorajat ylittävään kehittämistyöhön eri substanssien osalta.
- Panostetaan verkostojen kanssa tehtävään yhteistyöhön ja tehostetaan TF-toimijoiden välistä yhteistyötä entisestään CRM-järjestelmää hyödyntäen
- Pidetään sidosryhmästrategia ajan tasalla, huomioidaan mm. sidosryhmätutkimuksen tulokset ja verkostomaisen työskentelyn painottuminen.
- Kannustetaan henkilöstöä löytämään kullekin omat tehokkaimmat ja tuottavimmat toimintatavat (koulutukset, etätyön mahdollisuus, monitilaratkaisu, modernit työvälineet).
- Huolehditaan, että tietovarannot ovat ajan tasalla ja niitä käytetään (Kasvu crm, Ura, Hyrrä jne.)
- Huolehditaan tietoturvasta eri järjestelmissä olevan tiedon osalta ja vaikutetaan mahdollisuuksien mukaan siihen, että tietojärjestelmät ovat helppokäyttöisiä asiakkaille ja viranomaisille.
- Tiedolla johtamista vahvistetaan. Järjestelmistä saatavia raportteja hyödynnetään entistä paremmin toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Tietoalusta Myllyä käytetään aktiivisesti.

12.12.2022

- Osallistutaan Kainuun maakunnalliseen imagotyöhön aktiivisesti. Kehitetään työnantajakuva ja Kainuun imagoa mm. hyödyntämällä monipuolisesti moderneja viestintävälineitä.
- Käytetään CAF-menettelyä toiminnan kehittämiseksi.
- Viestintä on osa jokaisen työtä. Kehitetään viestinnän osaamista, modernien viestintätapojen käyttöä sekä viestinnän sisältöä. Huomioidaan ELY-keskusten viestintästrategia viestinnän kehittämistyössä
- Valmentava työote on käytössä
- Kehityskeskusteluja uudistetaan
- ELY-keskus toimii valmius- ja varautumistoimintaa koskevien alueellisten verkostojen aktiivisena jäsenenä. Tiivistetään yhteistyötä Huoltovarmuuskeskuksen sekä alueellisten kumppaneiden kanssa. Tuotetaan verkostoihin monialaista tietoa ja osaamista sekä luodaan tilannekuvaa omassa organisaatiossa, alueellamme sekä ohjaaville tahoille. Varaudutaan hoitamaan lakisäätteiset tehtävät kaikissa turvallisuustilanteissa. Kehitetään poikkeustilanteiden valmiuksia yhdessä ohjaavien tahojen kanssa, että voidaan vastata valmiuslaissa asetettujen erityistehtävien hoitamisesta.
- Kehitetään Kainuun ELY-keskuksen kehittämiskokouksen kokonaishallintaa.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimiala-ohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

- Varmistetaan, että henkilöstö tuntee omaan tehtäväalueeseen liittyvät asiakkaalle tarjottavat palvelut ja osallistuu aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.
- Kehitetään henkilöstön ilmasto-osaamista ja -tietoisuutta (esim. ilmastowebinaarit)
- Osaamisen kehittämisessä tavoitellaan muutosta reaktiivisesta toimijasta proaktiiviseksi toiminnaksi asiakkaiden, sidosryhmien ja verkostojen suuntaan.
- Sisältyy asiakkuussuunnitelman toimintasuunnitelman toimeenpanoon.
- Osallistutaan ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon valtakunnallisilla ja ELY-keskuskohtaisilla toimenpiteillä
- Osallistutaan aktiivisesti digikehitysohjelman mukaiseen kehittämistyöhön asiakastyytyväisyys ja -kokemuksen mittaamisen ratkaisun käyttöönotto -hankkeen kautta.
- Osallistutaan aktiivisesti digikehitysohjelmassa asiakkuudenhallinnan esiselvityksessä nostettujen kehittämissuunnitelmien kehittämistyöhön yhteisen asiakastiedon ja tiedolla johtamiskokonaisuuksien kehittämisessä.
- Varmistetaan asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen kokonaisvaltaisesti yli vastuu- aluerajojen.
- Kehitetään asiakaskokemuksen johtamista ja jalkautetaan asiakaskokemusajattelua koko henkilöstölle.
- ELY-keskusten asiakastyytyväisyyttä palvelujen laatua ja palautteita seurataan ja reagoidaan esiin nouseviin palautteisiin.
- Kehitetään vaikuttavuusviestintää systemaattisesti.

- Ylläpidetään kriisiviestintäosaamista
- Jatketaan tiivistä yrityspalvelujen kehittämistyötä yrityksen kehittämistiimissä ja Business Kainuu verkostossa
- TF-alue tiimi kokoontuu säännöllisesti ja kehittää yhteisten yritysasiakkaiden palveluprosesseja.
- Hankintojen kehittäminen
  - Lisätään sosiaalista painotusta entisestään TE-palveluhankinnoissa.
  - Ylläpidetään hankintaosaamista.
  - Lisätään vuoropuhelua palveluntuottajien kanssa hankinnan elinkaaren aikana.
  - Hyödynnetään markkinavuoropuhelua tulosperusteisten hankintojen vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

- Kainuun ELY-keskuksen moderni työskentely-ympäristö ja toimintatavat edistävät paikkariippumattoman työn tekemistä.
- Johtamista, esimiestyötä ja työskentelytapoja kehitetään huomioiden paikkariippumattoman työn yleisyys, haasteet ja hyödyt.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

- TE-ostopalveluissa yhteistyö palveluntuottajien ja yritysten kanssa hankintojen elinkaaren aikana vahvistuu.
- Hankinnoissa huomioidaan ja arvioidaan sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista asettamalla kriteereitä, jotka tukevat ko. tavoitteita
- Huomioidaan julkisissa hankinnoissa niiden innovatiivisuutta rahoittamista edistävänä seikkana.

12.12.2022

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asiointin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

- ELY-keskus tekee kansainvälistä yhteistyötä TF-toiminnassa sekä Pohjois-Suomen AVin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa, kansainvälisessä työnvälityksessä, patoturvallisuudessa sekä kaivostoiminnan ympäristönsuojeluasioissa. Kainuun ELY-keskus järjestää vuonna 2023 Euroopan patoturvallisuusviranomaisten seminaarin.
- Yhteistyö Kainuun liiton johtamassa Kainuun Venäjä-strategiaryhmässä on suunnattu uudelleen ja toiminta on keskittynyt Ukrainan sodan vaikutuksiin pureutuviin ajankohtaiswebinaareihin (teemoina: yritysten harjoittama Venäjän kauppa, sodan vaikutukset projektiyhteistyöhön, kansalaisyhteistyö muuttuneessa maailmantilanteessa, sotaa paossa Kainuussa)
- Huolehditaan, että potentiaalisilla ja nykyisillä asiakkailamme on ajantasaista tietoa eri palveluistamme. Palveluja markkinoidaan alueen nykyisille ja potentiaalisille asiakkaille systemaattisesti moderneja viestinnällisiä kanavia hyödyntäen.
- Varmistetaan henkilöstön osaaminen eri tietojärjestelmien käytössä.
- Markkinoidaan sähköisiä palvelujamme asiakkaille ja ohjataan asiakasta sähköisten palvelujen piiriin. Myötävaikutetaan mahdollisuuksien mukaan siihen, että sähköiset välineet ovat asiakkaille helpokäyttöisiä.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohtaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä. Digikyvykkyyden nostamista tuetaan myös vuonna 2022 perustetun digiyhdyshenkilöverkoston avulla.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset ottavat käyttöön ohjelman tuottamia ratkaisuja ja sitoutuvat tukemaan niiden käyttöä virastoissa.

Vuoden 2022 aikana on toteutettu digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi. Vuodelle 2023 ELY-keskusten yhteinen digikyvykkyyden tavoitetaso on vähintään 3,2 (asteikko 1–5).

- Vahvistetaan henkilöstön osaamista sähköisten työvälineiden ja järjestelmien käytössä. Kartoitetaan osaamista mm. kehityskeskusteluissa.
- Kannustetaan henkilöstöä hyödyntämään e-oppiva sovellusta osaamisen lisäämiseksi/vahvistamiseksi mm. digitaalisuuden osalta.
- Järjestetään ja osallistutaan valtakunnallisesti järjestettäviin digikoulutuksiin.
- Jatketaan tarpeen mukaan omien täydentävien digitaalista osaamista edistävien koulutusten järjestämistä.
- Toteutetaan tulevaa digiohjelman suunnitelmaa.

12.12.2022

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen)

- Kainuun ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA-tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.
- Kainuun ELY-keskus on saavuttanut ulkoisessa auditoinnissa tietoturva-asetuksen mukaisella korotetulla tasolla ICT- alueen osalta 2,85 ja hallinnollisen alueen osalta 3,00 arviointiasteikon ollessa 1...3 sekä ISO/IEC 27001:2013-vaatimukset soveltuvin osin maksajaviraston tehtävien osalta.
- Kainuun ELY-keskus sitoutuu jatkuvaan tietoturvatyöhön ja tietoturvaa kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa.
- Henkilöstön tietoturvaosaamista vahvistetaan säännöllisillä koulutuksilla sekä osallistamalla esim. digiturvaviikolle sekä Taisto-harjoitukseen
- ELY-keskuksen lakisäateisten tehtävien kannalta kriittisiä palveluita on tunnistettu ja niille on laadittu jatkuvuussuunnitelmat. Jatkuvuussuunnitelmien laadinnassa ja/tai päivitysten yhteydessä varmistetaan, että tietoturva-asiat huomioidaan.
- Riskienhallintapolitiikka on laadittu ja riskienhallinnan prosessia kehitetään.

Tavoite: *Julkisen talouden neuvottelussa 5.4.2022 ELY-keskusten toimintamenoihin osoitettiin voimavaroja vihreän siirtymän vauhdittamiseen ja etusijamenettelyn toteuttamiseen. Resurssien käytössä tulee huomioida viranomaisyhteistyön tukeminen sekä se, että ko. resurssi ei saa pienentää perustehtävien rahoitusta. Voimavarojen käyttöä tullaan seuraamaan.*

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

- 1) Johtamis- ja esihenkilötyön kehittäminen
Toimintaympäristön muuttaessa työntekemisen tapoja myös johtamisen ja esihenkilötyön tavat ovat muutoksessa. Esihenkilöiden ja johdon osaamista vahvistetaan/lisätään eri keinoin. Johto ja esihenkilöt perehtyvät erityisesti etätöiden johtamiseen, työkykyjohtamiseen ja ottavat käyttöön valmentavan esimiestyön. Johtamis- ja esihenkilötyön kehittymistä ja tuloksia mitataan ja seurataan VM baron tuloksilla sekä erillisillä kyselyillä.
- 2) Toteutetaan toimenpiteitä työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Muodostetaan mm. VMBaron, KAI ELYn fiiliskyselyjen, STM:n työn vaarojen selvittämisen, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmän kehittämiskohteiden, kehityskeskusteluiden, yt-toimikunnan kokousten sekä luottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella kuva kehittämiskohteista, valitaan kehittämiskohteita ja toteutetaan tarvittavia toimenpiteitä.

TE palvelut 2024 uudistuksen kohteena olevaa henkilöstöä tuetaan ja osallistutaan aktiivisesti ELY-keskusten uudenlaisen toimijuuden määrittelyyn ja rakentamiseen.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Kainuun ELY-keskus toimii maa- ja metsätalousministeriön määräämänä patoturvallisuusviranomaisena kaikkien ELYjen alueella. Patoturvallisuuslain mukaisen viranomaisyön lisäksi tehtäviin kuuluu patoturvallisuussektorin kehittäminen sekä patoturvallisuussektorin kansainvälinen yhteistyö.

Kainuun ELY-keskuksessa on lisäksi valtakunnallisena erikoistumistehtävänä (YM) kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuus, jonka tehtävänä on edistää kaivannaistoiminnan ympäristönsuojelua jakamalla uusinta tietoa parhaista käytännöistä ja tekniikoista

12.12.2022

kaivosten ympäristövaikutusten hallinnassa järjestämällä koulutuksia ja laatimalla op-paita ja ohjeista sekä antaa asiantuntijatukea muille viranomaisille sekä edistää osapuol-ten välistä yhteistyötä.

Kainuun ELY-keskuksessa on toukokuun 2020 alusta alkanut valtakunnallinen vieraslaji-koordinaattorin tehtävä, johon kuuluu mm. ELY-keskusten vieraslajitehtävien koordi-nointi, yhtenäisten toimintamallien laadinta pohjautuen vieraslajilainsäädäntöön ja hallin-tasuunnitelmiin. Kainuun ELY-keskus toimii myös valtakunnallisen haitallisten vierasla-jien toteutuksessa olevien hankkeiden hallinnoijana.

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen me-nettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2023 sitovasti. Vuosien 2024–202 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tu-lostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätök-sessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomääräraahajako.

12.12.2022

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2023 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiina Korhonen, ylijohdaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Ympäristöministeriö

Juhani Damski, kansliapäällikkö

Kainuun ELY-keskus

Jaana Korhonen, ylijohdaja

Kainuun ELY-keskus

Sari Myllyoja, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2023, LUONNOS 24.11.2022

Liite

	Jako 2022 (pl. kerta- luonteiset, matkat, muut me- not, virkis- tys)	Matkat, muut me- not ja vir- kistys	Palkkaus- ten tarkis- tukset	Toimitila- ja mat- kasäästöt	Ympäristöso- pimuksiin (CAP27) liit- tyvät sopi- muskäsitte- lyt	Monitorointi (CAP27)	Luonnonsuojelu- lain uudistami- sesta johtuvat li- sätehtävät	Vihreän siirty- män vauhdit- taminen	Rahoituskau- den vaihtumi- sen lisäresurs- sit	HE kotoutu- mislain muuttami- sesta, tila- päinen suo- jelu	Muut muu- tokset	MÄÄRÄRAH A YHTEENSÄ
Uusimaa	14 060 741	530 080	322 500	-40 100	73 200	39 900	180 300	525 000	38 200	263 200	0	15 993 021
Varsinais-Suomi	12 816 800	738 020	294 000	-106 400	187 300	64 700	120 100	375 000	97 600	197 400	60 900	14 845 420
Satakunta	2 350 400	124 500	53 900	-15 600	54 400	41 200	0	0	28 400	65 800	0	2 703 000
Häme	6 028 400	203 760	138 300	-25 400	93 500	44 400	180 700	375 000	48 700	131 600	75 000	7 293 960
Pirkanmaa	6 231 000	392 200	143 000	-52 300	82 000	54 800	120 500	450 000	42 700	65 800	0	7 529 700
Kaakkois-Suomi	9 054 100	412 480	207 700	-57 200	47 900	37 400	90 400	75 000	25 000	65 800	0	9 958 580
Etelä-Savo	5 737 459	245 840	131 600	-26 300	92 000	25 500	60 300	0	48 000	65 800	1 013 000	7 393 199
Pohjois-Savo	7 663 600	415 140	175 800	-54 100	132 200	46 600	120 500	150 000	68 900	65 800	0	8 784 440
Pohjois-Karjala	4 097 300	182 060	94 000	-18 600	58 500	26 100	60 300	0	30 500	65 800	60 900	4 656 860
Keski-Suomi	9 505 300	365 560	218 100	-46 400	62 000	33 300	60 300	75 000	32 300	65 800	60 900	10 432 160
Etelä-Pohjanmaa	9 902 600	486 340	227 200	-75 800	31 100	77 900	120 500	825 000	16 200	65 800	0	11 676 840
Pohjanmaa	3 285 200	175 340	75 400	-20 300	82 000	59 000	0	0	42 700	131 600	0	3 830 940
Pohjois-Pohjanmaa	9 188 800	437 260	210 800	-66 900	134 500	61 100	120 500	525 000	70 100	65 800	1 317 800	12 064 760
Kainuu	3 687 200	188 420	84 600	-27 100	30 000	12 500	60 300	75 000	15 600	65 800	0	4 192 320
Lappi	9 360 900	487 920	214 800	-82 200	48 100	18 400	60 300	75 000	25 100	65 800	25 000	10 299 120
KEHA oma toiminta	24 663 200	899 300	565 800	-105 300	0	0	0	0	0	197 400	183 000	26 403 400
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 559 868	0	0	-622 000	391 300	207 200	220 000	571 600	70 000	230 000	592 500	38 220 468
TE-ASPA	5 073 600	0	116 400	0	0	0	0	0	0	0	0	5 190 000
YHTEENSÄ	179 266 468	6 284 220	3 273 900	-1 442 000	1 600 000	850 000	1 575 000	4 096 600	700 000	1 875 000	3 389 000	201 468 188